

Tidligintervensjon basert på ABA

Svein Eikeseth
Høgskolen i Akershus

Innledning

- Tidligintervensjon basert på ABA er den eneste evidensbaserte behandling for barn med autisme
- Forskning viser at barn som mottar denne type behandling oppnår gjennomgripende fremgang innen språk og kommunikasjon, sosiale ferdigheter, lek, selv-hjelp, emosjonelle ferdigheter, akademiske ferdigheter

- Hayward, Ekeseth, Gale, & Morgan (in press) *Autism*
- 89% av barna hadde en økning i IQ skåre etter ett år med behandling
- 50% av barna hadde en økning i IQ på 15 poeng eller mer (maks 52 IQ poeng, 72-117)
- 2% hadde stabil IQ
- 9% hadde tilbakegang i IQ (men like vel fremgang på ferdighetsnivå)

Arbeidshypotese for behandling

- Barn med autisme har et "læringsproblem"
- Dette "læringsproblemet" er biologisk betinget
- Prinsipper fra læringspsykologien kan benyttes til å overvinne dette læringsproblemet i den grad at barn med autisme vil kunne lære ferdigheter som andre barn viser
- Noen barn vil kunne lære fra vanlig pedagogikk og ved å observere andre barn og voksne
- I slike tilfeller blir ABA overflødig

Effektiv Behandling

1. Behandlingsmetode (ABA)
2. Intensitet og lengde på behandling
3. Supervisjon
4. Foreldredeltagelse
5. Samarbeid med barnehage, skole og andre kommunale instanser

Intensitet og lengde på ABA

- 30–40 per uke med en-til-en opplæring
- Lengden på intervensjonen er minimum to år
- Etter dette vil mange barn kunne klare seg uten ABA
- For mange barn fortsetter behandlingen i mange år
- Dette er avhengig av den fremgangen barnet viser
- Intensiteten vil variere fra barn til barn
- Innholdet i opplegget vil variere

Supervisjon

- Behandlingen er komplisert og krever spesialistkompetanse innen læringspsykologi og autisme
- Nødvendig at foreldre, lærere og andre nærpersoner får veiledning av kvalifisert veileder
- 4-6 timer per måned med veiledning
- Eikeseth, Hayward, Gale, Gitlesen & Eldevik (2009) fant en direkte sammenheng mellom intensitet på supervisjon og fremgang i IQ

Foreldredeltagelse

- Foreldre får samme opplæring som de andre medlemmene av barnets team
- De lærer hvordan den skal håndtere problematferd
- De lærer hvordan man skal få barnet til å benytte nylærte ferdigheter
- Lærer hvordan man kan ivareta et godt hjemmemiljø og hvordan man kan ivareta andre søsken

Samarbeid med barnehage, skole og andre kommunale instanser

- Etablere en ansvarsgruppe
- Ansvarsgruppen består av foreldre, barnehage leder, evt. rektor, spesialisthelsetjenesten, PPT, evt andre
<http://www.frambu.no/modules/diagnoser/diagnose.asp?iDiagnoseId=167&iPageId=12556>
- Top down. Barnets tilbud styres av ansvarsgruppen

Samarbeid, forts.:

Individuell Plan

- En av oppgavene til Ansvarsgruppen er å lage en IP
- IP skal
  - Sørge for at det settes gode langsiktige og kortsiktige mål for brukeren
  - Utgjøre en kontekst for kortsiktige mål (kortsiktige mål skal tjene langsiktige mål)
  - Bistå når man bestemmer hvilke kortsiktige mål som har størst prioritet
  - Tjenester blir tverrfaglige, helhetlige og koordinerte
  - Beskrive hvem som er ansvarlig for at målene oppnås
  - Kontinuitet i tjenestene
- <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20041223-1837.html>
- <http://www.nhf.no/index.asp?id=51656&te=51656>
- http://www.helsetilsynet.no/templates/ArticleWithLinks_8748.aspx

- *Alle disse 5 variablene må være oppfylt for at man skal oppnå optimal behandlingseffekt* (Behandlingsmetode (ABA), Intensitet og lengde på behandling, Supervisjon, Foreldredeltagelse, og Samarbeid med barnehage, skole og andre kommunale instanser)
- *Uten dette kan "ABA" behandling være like **lite** effektiv som annen behandling/opplæring*

Hvordan gå frem

- Få en klar diagnose. Barnet utredes av tverrfaglig spesialist team
- Foreldre må skolere seg på rettigheter og fag
- Skaff attester fra andre fagfolk som dokumenterer behov for 100% en-til-en oppdekning
- Sakkyndig utredning PPT
- Enkeltvedtak om spesialundervisning. Retten til spesialundervisning finner en i opplæringslovens § 5-1
- Klag på vedtak om nødvendig

Hvordan gå frem, forts.

- Skaff veiledning. Det er nesten ingen offentlige instanser som gir veiledning i tilstrekkelig omfang
- Involver deg selv så mye som mulig i alt rundt barnets opplæring
- Bli ekspertlærer selv
- Kvalitetskontroller intensitet, metode, supervisjon, barnehage/skole
- Bli kontinuitetsbærer